

Holstein: Jeg vil da blot gøre opmærksom paa, at den samme Industrileder, som altsaa er saa frisindet og saa forstaaende, hvor det gælder en produktions-politisk Nyorientering mellem Arbejdsgivere og Arbejdere, er ivrig Modstander af Formuebeskatning, som han Gang paa Gang har udtalt sig mod, endsige da progressiv Formuebeskatning, som vi har det her i Danmark. Den vilde han forfærdes over.

Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg gik derefter over til at omtale de store Bedrifter paa Landet, det store Landbrug, og sagde, at jeg havde det triste Hverv at skulle forsvare min Stand, forsvare Rime-ligheden og Betimeligheden af en Skatte-reform som den her foreslaaede. Jeg vil sige til det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, at det er paa ingen Maade et trist Hverv for mig at skulle forsvare min Stand. Det ærede Medlem Hr. Borgbjerg og andre ærede Medlemmer her i Salen — maaske ogsaa af Venstreparti, Venstre-Landboere — har utvivlsomt glemt, hvordan det forholder sig, for vi lever jo i en ny Tid nu, og det, man lærer paa Højskolerne, er just ikke, hvad Godsejerne har betydet for det danske Landbrug; men dersom vi nogen Sinde faar en Historiker — og jeg ved, der er enkelte her i Landet, der kunde det —, som kender de danske Godser og deres Ledere indefra og ikke blot udefra, von Hörensagen, men som har de forstmæssige og landbrugsmæssige Forudsætninger for at kunne skrive danske Godsers Historie fra 1780 til 1880, saa kan jeg forsikre det ærede Medlem og ærede Medlemmer af Landbo-Venstre, at saa bliver det ikke en Skamstøtte, men et Æresminde, der bliver rejst den danske Godsejerstand. Men jeg hævder, at de radikale Professorer, vi har i Øjeblikket ved Universitetet, de Herrer Arup og Friis — hvor megen Sympati jeg end har for de paagældende, jeg kender dem personlig —, ganske savner Forudsætninger for at kunne bedømme de Landboforhold og de Godsforhold, som de skriver saa ivrigt og saa forførende om.

Saa nævnte det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, at omkring 1880 — ja, det var jo lige ved, at det ærede Medlem ikke var utilbøjelig til at give mig en Indrømmelse med Hensyn til, hvad den danske Godsejer har betydet økonomisk og kulturelt for det danske Landbrug, baade Gaardmænd, Husmænd og Landarbejdere, i det Aarhundrede, jeg her nævnte —, at efter 1880 har det store Landbrug ikke længere nogen Eksistensberettigelse, for saa faar vi Andelsbevægelsen,

og saa kan det mindre Landbrug saa udmærket klare sig selv, saa er der ikke Brug for de store Godsejere.

Nu vil jeg gerne her sige, at lige saa sikkert som Andelsbevægelsen har medført en økonomisk Nyorientering af vort Landbrug i 1880erne, lige saa sikkert vil jeg hævde, at man ikke af den Grund kan forkætre det store Landbrug; navnlig ikke gøre det socialt set. Men de ærede Socialdemokrater tager aldrig den sociale Side i Betragtning. Naar de nu ser, at store Landejendomme og Skove i Øjeblikket ikke forrenter sig mere, end de gør under de nuværende Konjunkturer, tager de ikke det mindste i Betragtning, hvor mange Mennesker der lever paa de Godser, Funktionærer og Arbejdere, lever og har det godt og ogsaa betaler Skat til Stat og Kommune. Det tager de aldrig i Betragtning.

Saa siger de: Ja, men lad os bare faa det udstykket, lad os blot alligevel faa det udstykket til Husmandsbrug. Men det ærede Medlem skal nu ikke være saa sikker paa, at det under de nuværende økonomiske Konjunkturer vil være et saa stort økonomisk Gode for Landet at forcere en saadan Udstykning frem. Jeg har ikke noget imod Udstykning til Husmandsbrug, hvis det sker i Kraft af de økonomiske Loves egen iboende Virkning og ikke ved et kunstigt Middel, som hedder Konfiskations-skatter.

I sin Bog om Ejendomsskatterne har Professor Birck, som det ærede Medlem ynder at citere, og som ogsaa har skrevet mange udmærkede og fortræffelige Ting, et helt Kapitel, som hedder Konfiskations-skatter, og det kan uden mindste Overdrivelse siges, at den progressive Formuebeskatning, vi har i Øjeblikket, er en konfiskatorisk Skat. Den virker konfiskatorisk. Og det Spørgsmaal, jeg har stillet til de ærede Medlemmer Hr. Borgbjerg og Hr. P. Munch, som de imidlertid gaar udenom ved at begynde at tale om Grundskyld — det er en ganske anden Sag; jeg skal gerne diskutere Grundskyld med dem en anden Dag —, er dette, om de mener, at det er god Skattepolitik under de nuværende økonomiske Forhold at opretholde en progressiv Formuebeskatning, som virker konfiskatorisk. Er det en skattemæssigt rimelig og billig Politik?

Det er i hvert Fald ikke liberal Skattepolitik, heller ikke konservativ Skattepolitik. Men det fik endda være, om det beskatningsmæssigt er uretfærdigt for et Mindretal af Borgere; thi Retssynspunktet og Retfærdighedssynspunktet anerkender man i det